

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

Având în vedere necesitatea și urgența îndeplinirii Jalonului nr. 34 din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, Investiția 3 - „Identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030”, care se referă la „Intrarea în vigoare a actului (actelor) juridic(e) pentru desemnarea zonelor de protecție strictă”,

Ca urmare a prevederilor Acordului de finanțare privind implementarea reformelor și/sau investițiilor finanțate prin Planul național de redresare și reziliență nr. 26595/08.03.2022, încheiat între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor,

Ținând cont de Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 17 noiembrie 2025 de modificare a Deciziei de punere în aplicare a Consiliului din 29 octombrie 2021 de aprobare a evaluării Planului Național pentru Redresare și Reziliență, prin care, conform anexei la această decizie, jaloanele 34 și 35 au fost unite, rezultând un singur, respectiv Jalonul 34 – „Intrarea în vigoare a actului (actelor) juridic(e) pentru desemnarea zonelor de protecție strictă”, având ca scop intrarea în vigoare a actului (actelor) juridic(e) pentru desemnarea zonelor strict protejate (în sensul Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030 și care pot fi menționate sub o denumire diferită în actele juridice române) identificate în zonele protejate Natura 2000 și în zonele suplimentare,

Luând în considerare faptul că indicatorul acestui jalon îl reprezintă: „Dispoziție legală care indică intrarea în vigoare a actului (actelor) normativ(e)”, având termen trimestrul al doilea din anul 2026, precum și dispozițiile Secțiunii 2: Sprijin financiar, punctul 2.1. Contribuția financiară, subpunctul 2.1.6. A șasea tranșă (sprijin nerambursabil), potrivit căreia sprijinul nerambursabil este condiționat de „Intrarea în vigoare a actului (actelor) legislativ(e) pentru desemnarea zonelor de protecție strictă”,

Dat fiind faptul că pentru desemnarea zonelor de protecție strictă prevăzute de Jalonul 34 este necesară definirea la nivel național a conceptului de „zonă de protecție strictă din Strategia UE privind Biodiversitatea pentru 2030” și adaptarea acestui concept, astfel încât să se diferențieze de alte categorii de zone restrictive stabilite în prezent la nivel național,

Ținând seama de faptul că în Strategia UE privind Biodiversitatea pentru 2030: Readucerea naturii în viețile noastre și în Ghidul Comisiei Europene privind criteriile de desemnare a ariilor protejate și a zonelor strict protejate, criteriile de desemnare a unei zone de protecție strictă/strict protejată sunt mult mai puțin restrictive decât criteriile și regimul de management al unei zone de protecție strictă din cadrul unui parc național/natural stabilite conform dispozițiilor art. 22 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare,

Subliniind necesitatea clarificării și diferențierii acestor concepte, pentru evitarea confuziilor în aplicarea regimurilor de protecție și asigurarea unui cadru legal coerent, prin definirea conceptului de la nivelul UE prin introducerea în legislația națională a sintagmei „zona prioritară pentru biodiversitate”, precum și stabilirea cadrului național de aplicare,

În lipsa aprobării prezentei ordonanțe de urgență există un risc ridicat ca Jalonul 34 din Planul Național pentru Redresare și Reziliență să nu fie îndeplinit, iar cea de-a șasea tranșă (sprijin nerambursabil), care include un număr important de alte jaloane și ținte din alte domenii să nu poate fi transmisă către Comisia Europeană și astfel tot Planul Național de Redresare și Reziliență să fie afectat,

În baza faptului că este necesar ca intervenția legislativă să fie realizată într-un termen cât mai scurt, astfel încât România să asigure îndeplinirea condiției favorizante în domeniul biodiversității și să absoarbă fondurile europene pentru următoarea perioadă de programare bugetară,

Având în vedere propunerile transmise de către Comisia Națională a României pentru UNESCO și Forumul Geoparcurilor din România,

Ținând cont de definiția UNESCO a geoparcurilor și a faptului că desemnarea acestora se face pentru o perioadă de patru ani, urmată de reexaminarea funcționării și calității fiecărui geoparc în cadrul unui proces de revalidare,

Întrucât geoparcurile sunt menționate în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, între

categoriile de arii naturale protejate, ca arii de interes internațional, fiind necesară încadrarea acestora la alte mecanisme de protecție și recunoaștere a unor zone importante din punct de vedere al biodiversității,

Văzând că se pierde oportunități de dezvoltare a comunităților locale din teritoriile unde se află în derulare proiecte de desemnare geoparcuri, precum și că unele autorități publice locale din județele cu potențial de desemnare a geoparcurilor la nivel UNESCO, se opun proiectelor de desemnare geoparcuri, din perspectiva neclarităților legislative referitoare la reglementarea geoparcurilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, ca arii naturale protejate,

Având vedere faptul că un geoparc internațional UNESCO își folosește patrimoniul geologic, în legătură cu toate celelalte aspecte ale patrimoniului natural și cultural al zonei, pentru a spori conștientizarea și înțelegerea problemelor cheie cu care se confruntă societatea, cum ar fi utilizarea durabilă a resurselor Pământului, atenuarea efectelor schimbărilor climatice și reducerea riscurilor legate de dezastrele naturale,

Întrucât elementele antemenționate constituie premisele unei situații urgente și extraordinare, a cărei reglementare nu poate fi amânată și care impune adoptarea de măsuri imediate în vederea stabilirii cadrului normativ adecvat, și având în vedere consecința negativă asupra bugetului de stat pe care neadoptarea acestor măsuri ar putea să o producă,

Dat fiind faptul că aceste elemente vizează interesul public general și constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Art. I. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 442 din 29 iunie 2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.49/2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4, după punctul 40 se introduc două puncte noi, pct. 41 și 42, cu următorul cuprins:

„41. zone prioritare pentru biodiversitate - zone desemnate în vederea conservării și/sau restabilirii integrității zonelor naturale bogate în biodiversitate a căror structură ecologică de bază susține procesele naturale de mediu, structura și funcțiile acestor zone trebuind să fie protejate împotriva oricăror presiuni și amenințări, indiferent dacă acestea provin din interiorul sau din afara acestora;

42. geoparc – zonă geografică unică, unitară, în care elementele și peisajele de importanță geologică internațională sunt gestionate printr-un concept holistic de protecție, educație și dezvoltare durabilă. Reprezintă un concept lansat și susținut de UNESCO, în parteneriat cu Rețeaua Europeană a Geoparcurilor.”

2. La articolul 5 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) de interes internațional: situri naturale ale patrimoniului natural universal, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei;”

3. La articolul 8 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) prin hotărâre a Guvernului, pentru rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică;”

4. La articolul 8, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Zonele și siturile naturale care întrunesc criteriile de sit al patrimoniului natural universal, zonă umedă de importanță internațională, rezervație a biosferei și ariile speciale de conservare dobândesc acest regim conform procedurii prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), pe baza documentației solicitate de organismele internaționale autorizate și cu condiția recunoașterii lor prealabile de către aceste organisme.”

5. La articolul 11 alineatul (5), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) fundamentarea științifică a sitului patrimoniului natural universal, a zonei umede de importanță internațională sau a rezervației biosferei, după caz;”

6. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 15. - Ariile naturale protejate, coridoarele ecologice și zonele prioritare pentru biodiversitate se evidențiază în mod obligatoriu de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară în planurile naționale, zonale și locale de amenajare a teritoriului și de urbanism, în planurile cadastrale și în cărțile funciare, precum și de către autoritatea publică centrală pentru agricultură, în sistemul informatic de identificare a parcelelor (LPIS).”

7. La articolul 16, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Administrarea rezervațiilor biosferei, a parcurilor naționale, a parcurilor naturale și, după caz, a siturilor patrimoniului natural universal, a zonelor umede de importanță internațională, a siturilor de importanță comunitară, a ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică

se realizează de către structurile de administrare special constituite, cu respectarea prevederilor art. 18 alin. (1) lit. a) – c).

(3) Rezervațiile științifice, rezervațiile naturale, monumentele naturii și, după caz, siturile patrimoniului natural universal, zonele umede de importanță internațională, siturile de importanță comunitară, ariile speciale de conservare și ariile de protecție specială avifaunistică care nu necesită structuri de administrare special constituite, se administrează de către Agenția Națională pentru Mediu și Arii Protejate.”

8. La articolul 24, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) În vederea asigurării managementului pădurilor situate în ariile naturale protejate și zonele prioritare pentru biodiversitate, se aprobă Ghidul privind conservarea pădurilor în arii naturale protejate și zone prioritare pentru biodiversitate, prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului.”

9. La articolul 26, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin. (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

„(1¹) Pentru terenurile din zonele prioritare pentru biodiversitate deținute în regim de proprietate privată sau concesionate, proprietarii ori concesionarii vor primi compensații pentru respectarea prevederilor restrictive specifice măsurilor de conservare din formularul de fundamentare privind identificarea fiecărei zone prioritare pentru biodiversitate. Modalitatea de solicitare, de calcul și de acordare a compensațiilor se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului. Compensațiile se acordă începând cu data intrării în vigoare a acestei hotărâri.

(1²) În cazul suprapunerii zonelor prioritare pentru biodiversitate cu una sau mai multe categorii de arii naturale protejate sau cu zone pentru care se acordă compensații prin alte mecanisme financiare, compensația care se acordă este cea rezultată din aplicarea celei mai restrictive măsuri.”

10. După articolul 40 se introduce un nou capitol, capitolul III¹, alcătuit din art. 40¹-40¹¹, cu următorul cuprins:

„CAPITOLUL III¹ Alte mecanisme de protecție și recunoaștere a unor zone importante din punct de vedere al biodiversității

Art. 40¹ - Zonele prioritare pentru biodiversitate, astfel cum sunt definite la art. 4 pct. 41, se desemnează prin includerea în Catalogul național al zonelor prioritare pentru biodiversitate, care se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Art. 40² - În vederea desemnării, zonele prioritare pentru biodiversitate se propun în baza Metodologiei de identificare a zonelor prioritare pentru biodiversitate, care se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, cu avizul Academiei Române -

Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii. Propunerile pentru stabilirea zonelor prioritare pentru biodiversitate se fac la inițiativa autorității publice centrale pentru protecția mediului sau a oricărei persoane fizice sau juridice.

Art. 40³ - Zonele prioritare pentru biodiversitate prevăzute la art. 40¹ cuprind următoarele:

- a) rezervațiile științifice;
- b) zonele de protecție strictă din parcurile naționale și naturale;
- c) zonele strict protejate din rezervațiile biosferei;
- d) pădurile virgine și cvasivirgine;
- e) zonele de protecție integrală din parcuri naționale și naturale;
- f) Situl Patrimoniului Mondial UNESCO „Păduri de fag primare și seculare din Carpați și alte regiuni ale Europei”, de pe teritoriul românesc;
- g) monumentele naturii;
- h) rezervații naturale;
- i) suprafețe terestre și marine, altele decât cele prevăzute la lit. a) - h), stabilite în baza Metodologiei de identificare a zonelor prioritare pentru biodiversitate prevăzute la art. 40².

Art. 40⁴ - Managementul zonelor prioritare pentru biodiversitate se face diferențiat, în funcție de caracteristicile acestor zone, după cum urmează:

- a) în regim de non-intervenție, în zonele cu ecosisteme cu valoare ridicată de conservare în care nu au existat intervenții antropice sau nivelul acestora a fost foarte redus;
- b) în regim de management activ, în zonele în care măsurile de conservare sunt necesare pentru susținerea sau îmbunătățirea proceselor naturale, a structurii și funcțiilor ecologice ale acestor zone. În aceste situații, activitățile de management activ se limitează la cele strict necesare pentru restaurarea și/sau conservarea habitatelor naturale și a speciilor de interes pentru conservare, pentru a căror protecție a fost desemnată zona.

Art. 40⁵ - În zonele prioritare pentru biodiversitate cu regim de non-intervenție se interzice desfășurarea oricăror activități umane, cu excepția următoarelor tipuri de activități:

- a) activități de cercetare științifică;
- b) activități de educație ecologică;
- c) activități de ecoturism, care nu necesită realizarea de construcții/investiții.

Art. 40⁶ - În zonele prioritare pentru biodiversitate cu regim de management activ, sunt permise următoarele activități:

- a) activități de cercetare științifică;
- b) activități de educație ecologică;
- c) activități de ecoturism, care nu necesită realizarea de construcții/investiții;

- d) utilizarea rațională a pajiștilor/pășunilor pentru cosit și/sau pășunat, limitată la intensitatea necesară pentru optimizarea valorii de conservare a pajiștilor/pășunilor în cauză, astfel încât să nu fie afectate habitatele și speciile de floră și faună protejate;
- e) intervențiile pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor/ecosistemelor în vederea protejării anumitor specii, grupuri de specii sau comunități biotice;
- f) intervențiile în scopul restaurării ecologice a habitatelor/ecosistemelor naturale;
- g) activități tradiționale de utilizare a unor resurse regenerabile, în limita capacității productive și de suport a ecosistemelor;
- h) activități compatibile cu obiectivele de conservare stabilite la desemnarea zonelor prioritare pentru biodiversitate;
- i) intervenții de urgență pentru prevenirea și înlăturarea cauzelor și efectelor care pot afecta securitatea oamenilor;
- j) controlul speciilor alogene invazive;
- k) prevenirea și combaterea dezastrelor naturale.

Art. 40⁷ - Zonele prioritare pentru biodiversitate prevăzute la art. 40³ se propun în baza următoarelor documente:

- a) formularul de fundamentare privind identificarea zonei prioritare pentru biodiversitate ce include și măsurile de conservare pentru aceasta, prevăzut în Metodologia menționată la art. 40²;
- b) documentația cartografică sub formă vectorială, în sistem de coordonate Stereo 70 în format de fișier .shp, cu limitele zonei prioritare pentru biodiversitate;
- c) avizul Academiei Române - Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii.

Art. 40⁸ - Desemnarea zonelor prioritare pentru biodiversitate menționate la art. 40³ lit. i) se face după cum urmează:

- a) cu acordul proprietarului, persoană fizică sau juridică, sub forma înscrisului sub semnătură privată, în cazul bunurilor aflate în proprietate privată;
- b) cu acordul unității administrativ-teritoriale, în baza hotărârii consiliului local sau județean, după caz, în cazul bunurilor aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;
- c) cu acordul administratorului, în cazul bunurilor aflate în proprietatea publică sau privată a statului.

Art. 40⁹ - După desemnarea zonelor prioritare pentru biodiversitate, documentele prevăzute la art. 40⁷ se publică de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului pe pagina de internet a acesteia.

Art. 40¹⁰ - Administrarea zonelor prioritare pentru biodiversitate suprapuse cu arii naturale protejate se realizează de către administratorii acestora, conform prevederilor art. 18, iar pentru cele situate în afara ariilor naturale protejate administrarea se realizează de către proprietarii/administratorii terenurilor respective.

Art. 40¹¹ - (1) - Geoparcul este recunoscut internațional în acord cu reglementările Programului UNESCO pentru Geoparcuri Internaționale.

(2) Scopul unui geoparc este de a explora și dezvolta legăturile dintre patrimoniul geologic și toate celelalte aspecte ale patrimoniului natural, cultural și istoric, printr-o abordare care combină conservarea cu dezvoltarea durabilă.

(3) Managementul unui geoparc se realizează în conformitate cu strategia de dezvoltare durabilă identificată pentru teritoriul geoparcului și în conformitate cu Programul UNESCO pentru Geoparcuri Internaționale. Managementul unui geoparc ține cont de ariile naturale protejate, siturile culturale și alte bunuri ale patrimoniului natural, cultural, arheologic și istoric, precum și de prevederile legale care le reglementează și contribuie la promovarea și conștientizarea valorii acestora.”

11. În anexa nr. 1, litera l) se abrogă.

Art.II. – Ordinul conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului prevăzut la art. 24 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 5 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art.III. – Hotărârea prevăzută la art. 26 alin. (1¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, se aprobă în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art.IV. – Ordinul conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului prevăzut la art. 40² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM – MINISTRU

Ilie-Gavril BOLOJAN